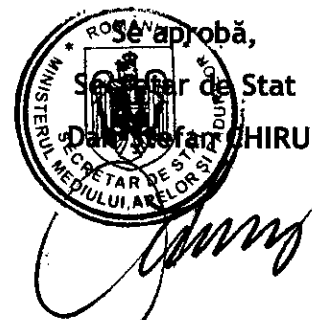

Direcția Generală Evaluare Impact, Controlul Poluării și Schimbări Climatice

AVIZ DE MEDIU

Nr.19.....din 03.07.2023

Ca urmare a notificării nr. 114864/ 19.08.2022 adresate de Direcția Generală Păduri și Strategii în Silvicultură din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP), cu sediul în Calea Plevnei nr. 46-48, sector 1, București, cu privire la elaborarea primei versiuni a „Strategiei Naționale privind Prevenirea și Combaterea Deșertificării și Degradării Terenurilor 2019-2030”,

- în urma analizării documentelor transmise și a variantei finale a strategiei,
- în urma parcurgerii integrale a etapelor procedurale prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 1076/2004 *privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe*,
- în baza Hotărârii de Guvern nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare, a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare, a Ordonanței de Urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare și a Ordinului Ministerului Mediului și Pădurilor nr. 19/2010 pentru aprobarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar, cu modificările și completările ulterioare,

se emite:

AVIZ

pentru: *Strategia Națională privind Prevenirea și Combaterea Deșertificării și Degradării Terenurilor 2019-2030*

promovată de: Direcția Generală Păduri și Strategii în Silvicultură din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor

în scopul aprobării: *Strategiei Naționale privind Prevenirea și Combaterea Deșertificării și Degradării Terenurilor 2019-2030*

I. Contextul actual, obiectivele strategiei, elemente de mediu

Strategia Națională privind Prevenirea și Combaterea Deșertificării și Degradării Terenurilor 2019-2030 are ca scop reducerea/ameliorarea efectelor deșertificării terenurilor prin implementarea unui set de măsuri ce prevăd creșterea suprafețelor împădurite, îmbunătățirea calității solurilor prin aplicarea unor bune practici agricole care reduc eroziunea solului și contaminarea acestuia.

Obligațiile României în cadrul CCD (Convenția pentru Combaterea Deșertificării a Națiunilor Unite) includ stabilirea de strategii și priorități vizând politicile de dezvoltare durabilă pentru combaterea deșertificării, reducerea impactului secetei, abordarea cauzelor profunde ale deșertificării și acordarea unei atenții speciale factorilor economici care contribuie la deșertificare. Totodată, prin elaborarea raportului național, România își îndeplinește obligațiile și ca parte a grupului de lucru pe probleme internaționale de mediu - deșertificare în marja Consiliului Uniunii Europene.

Prezenta strategie urmărește prevenirea și diminuarea proceselor negative ale deșertificării și degradării terenurilor prin aplicarea unor măsuri integrate care să vizeze managementul resurselor pe termen lung. Aceste măsuri vor contribui la atingerea neutralității din punct de vedere al degradării terenurilor și deșertificării prin îndeplinirea obiectivelor și țințelor stabilite prin *Agenda 2030* pe care România s-a angajat să le implementeze la nivel național. Se are în vedere în special obiectivul 15. *Viața terestră, ținta 15.3: Până în 2030, combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații și depunerea de eforturi pentru a atinge o lume neutră din punct de vedere al degradării solului, dar și alte obiective interconectate.*

Zona de implementare a Strategiei naționale privind prevenirea și combaterea deșertificării și degradării terenurilor 2019-2030 este teritoriul național al României.

România este situată într-o zonă de climă excesiv continentală, cu secete pedologice prelungite, iar creșterea din ultimii 10 ani a temperaturilor medii anuale cu 0,2 - 0,6°C și scăderea precipitațiilor cu 10 - 15 mm, față de mediile multianuale, pe fondul scăderii actuale a geosistemului, relevă tendința clară a intensificării și extinderii fenomenelor de deșertificare și degradare a terenurilor în special în zonele de sud și est a țării. O treime din teritoriul României și 40% din suprafața agricolă se află în zone cu risc de deșertificare. Regiunile cele mai expuse sunt sudul Câmpiei Române, Dobrogea și sudul Moldovei.

Procesele de degradare și deșertificare a terenurilor sunt rezultatul unei interacțiuni complexe și de lungă durată dintre factorii naturali (climă, sol, vegetație, relief) și antropici (socio-economici).

Principalele amenințări la adresa calității solurilor sunt: seceta, umiditatea excesivă, eroziunea, compactarea, sărăcirea solului în materie organică și elemente nutritive, salinizarea, acidifierea, poluarea, extinderea suprafețelor cu soluri încadrate în clasele inferioare de calitate, degradarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare și extinderea suprafețelor afectate de secetă, vânzarea terenurilor agricole unor investitori străini, decopertarea orizonturilor fertile pentru comercializare ș.a. Suprafețele de teren afectate de astfel de fenomene s-au dublat (cel puțin) în ultimii 25 de ani.

Eroziunea pluvială este un puternic factor amplificator al aridității și secetei în Dobrogea, Podișul Bârladului și Piemontul Getic, în timp ce eroziunea eoliană are un efect semnificativ asupra secetei numai în sectoarele cu soluri nisipoase (Oltenia, Bărăgan, Câmpia Tecuciului).

Compactarea și formarea de crustă acționează în special în regiunea de câmpie din sudul și vestul țării, unde aridizarea și deșertificarea au cea mai largă răspândire.

Salinizarea și sodicizarea se manifestă ca factori de intensificare a uscăciunii în arealele cu sărături din Bărăgan și Câmpia de Vest.

Principalele categorii de terenuri degradate identificate în România sunt:

- terenuri degradate ca urmare a acțiunii unor factori naturali: terenuri erodate; râpi și taluzuri naturale; depozite naturale de materiale deplasate; terenuri fugitive (alunecătoare); terenuri nisipoase; terenuri sărăturate; terenuri mlăștinoase; terenuri turboase.
- terenuri degradate antropice: terenuri excavate; terenuri deranjate; terenuri haldate.

Degradarea solurilor și a terenurilor are cauze predominant antropice, pe când în cazul aridității, secetei și deșertificării, rolul hotărâtor îl are factorul climatic. Din acest motiv, deși geografic cele două categorii de procese se suprapun, aria de manifestare a degradărilor este mult mai extinsă decât cea a zonelor afectate de ariditate și cu risc de deșertificare.

La nivel de țară 11.298.069,03 ha sunt susceptibile de degradare prin aridizare și posibilă deșertificare, dintre care 7.546.349,87 ha (66,8%) prezintă susceptibilitate mare, iar 2.970.082,19 ha (26,3%), susceptibilitate moderată.

Situația terenurilor degradate:

Regiunea geografică / forma de relief dominantă	Categoriile de degradare prin aridizare și posibilă deșertificare - Suprafața (ha)				Total zonă cu risc	
	Extrem	Foarte mare	Mare	Moderată	ha	%
Câmpia de Vest	-	-	1081972,48	415588,38	1497560,86	13,3
Podișul Transilvaniei				687608,19	687608,19	6,1
Câmpia Română, Podișul Moldovei, parțial Dobrogea	-	-	6464377,38	1848328,97	8312706,36	73,6
Dobrogea semiaridă	251876,27	529760,71	-	18556,64	800193,62	7,1
Total țară -ha-	251876,27	529760,71	7546349,87	2970082,19	11298069,03	
% din totalul degradabil	2,2	4,7	66,8	26,3		

Atât terenurile degradate natural cât și cele degradate antropice și-au pierdut parțial sau total capacitatea productivă și, ca urmare, ele dau producții vegetale slabe sau nu dau niciun fel de recolte, reclamând măsuri speciale de ameliorare pentru refacerea potențialului lor productiv.

Cele mai importante procese privind degradarea solului, care afectează suprafețe mari de terenuri, se referă la: eroziune (47%), secetă (48%), exces temporar de apă (25%), conținut redus de humus (50%), conținut redus de fosfor accesibil (42%), aciditate (23%), compactare secundară (44%), compactare primară (14%).

Procesele de degradare a terenurilor pot duce la limitarea creșterii și dezvoltării atât unor specii de plante ierboase cât și lemnoase, cum a fost cazul declinului și dispariției pe cca. 60 mii de ha a zăvoaielor de plop și salcie și a culturilor de plop euramerican.

Aria de implementare a strategiei în raport cu ariile naturale protejate de interes comunitar

În zona strategiei se găsesc trei categorii de arii naturale protejate:

1. Arii naturale protejate de interes național:

- Rezervații științifice, monumente ale naturii, rezervații naturale în număr de 916, însumând o suprafață de 307973,06 ha.
- Parcuri Naționale - 13 parcuri naționale ocupând 317419,19 ha.
- Parcuri naturale - în număr de 16, care însumează o suprafață de 770026,52 ha.

2. Arii naturale protejate de interes internațional:

- Situri naturale ale patrimoniului mondial natural și cultural - Convenția de la Paris - în România se găsește un singur astfel de sit, iar suprafața lui este de 311915,88 ha.
- Geoparcul - teritoriu ce cuprinde elemente de interes geologic deosebit, alături de elemente de interes ecologic, arheologic, istoric și cultural
- Zone umede de importanță internațională - Convenția de la Ramsar - în număr de 19, ocupă o suprafață de 1096640,01 ha.
- Rezervații ale biosferei - Comitetul MAB/UNESCO - în România există 3 rezervații ale biosferei ce ocupă o suprafață de 661939,33 ha.

3. Arii naturale protejate de interes comunitar - situri „Natura 2000”:

- Situri de importanță comunitară - SCI - arii naturale care în regiunea sau în regiunile biogeografice în care există, au o contribuție semnificativă la menținerea sau restaurarea stării de conservare favorabile a habitatelor naturale sau a speciilor de interes comunitar și care pot contribui semnificativ la coerența rețelei „NATURA 2000” și/sau contribuie semnificativ la menținerea

diversității biologice în regiunea ori regiunile biogeografice respective. În prezent în România sunt 435 de SCI-uri ce ocupă o suprafață de 4650970,00 ha.

- Arii de protecție specială avifaunistică - SPA - arii naturale protejate ale căror scopuri sunt conservarea, menținerea, iar unde este cazul aducerea într-o stare de conservare favorabilă a speciilor de păsări și a habitatelor specifice. În România sunt prezente 171 de SPA-uri, însumând o suprafață de 3875297,58 ha.

În zonele afectate de procesul de deșertificare, pierderea biodiversității se manifestă prin distrugerea și fragmentarea habitatelor. În zonele marcate de secetă, fauna migrează către zone care au un regim pluviometric adecvat, unde poate găsi resurse alimentare bogate și diversificate.

De asemenea, în zonele afectate de secetă, producția de iarbă este mult redusă, astfel că va avea loc o înrădăcinare superficială a gramineelor și legumelor, amenințate cu dispariția din cauza înrădăcinării slabe, fiind înlocuite cu buruieni.

Seceta hidrologică are un impact negativ asupra faunei acvatice, astfel că speciile de pești din zonele afectate - ciprinidele - urcă în amonte, în zona salmonidelor.

În România din totalul de 606 situri Natura 2000, un număr de 283 de situri nu este probabil să fie afectate de implementarea strategiei, fiind localizate în zonele nesusceptibile, în timp ce un număr de 323 de situri sunt localizate în zonele susceptibile.

Tipurile de habitate posibil a fi afectate de implementarea strategiei: marine (1150*), faleze și țărmuri stâncoase (1210), pajiști sărăturate (1310, 1410, 1530*), dune marine (2110, 2130*, 2160, 2190), dune continentale panonice (2340*), habitate de apă dulce - ape stătătoare (3130, 3140, 3150, 3160, 31A0*), și ape curgătoare-ripariene (3220, 3240, 3260, 3270), tufărișuri (4060, 40A0*, 40C0*), pajiști (6110*, 6120*, 6170, 6190, 6210, 6240*, 62C0*, 6410, 6420, 6430, 6440, 6510, 6520), mlaștini (7140, 7210*), habitate stâncoase (8120, 8160*, 8210, 8220, 8230), peșteri (8310, 8330) și păduri (9110, 9130, 9150, 9170, 9180*, 91D0*, 91E0*, 91F0, 91H0*, 91I0*, 91K0, 91L0, 91M0, 91Q0, 91V0, 91X0*, 91Y0, 91AA*, 92A0, 92D0, 9410, 9420, 9530*).

Deșertificarea, pierderea biodiversității și schimbările climatice sunt în strânsă legătură, condiționându-se reciproc. Astfel, degradarea terenului presupune un exces de emisii de gaze cu efect de seră în atmosferă, ceea ce intensifică și mai mult riscul schimbărilor climatice și al declinului biodiversității.

1. Obiectivele generale și specifice ale *Strategiei Naționale privind Combaterea Deșertificării și Degradării Terenurilor 2019-2030*

Obiectivele generale și specifice ale *Strategiei Naționale privind Combaterea Deșertificării și Degradării Terenurilor 2019-2030 (Strategie)* reprezintă țintele pe care Guvernul se angajează să le realizeze prin inițierea de măsuri într-un anumit domeniu de politică publică.

Obiectivul general de îndeplinit este acela de a răspunde noilor provocări de mediu previzionate și de a actualiza vechea strategie în concordanță cu politicile și strategiile naționale și europene actuale în domeniul combaterii deșertificării și degradării terenurilor.

Obiectivele specifice

Obiectivele specifice care stau la baza realizării obiectivului general de îndeplinit prin *Strategie*, sunt următoarele:

1. Centralizarea și evaluarea datelor obținute în urma studiilor asupra fenomenului de deșertificare din România efectuate până în prezent;
2. Analiza progreselor realizate pe plan național în domeniul combaterii deșertificării;
3. Identificarea și evaluarea efectelor prognozate ale strategiei asupra mediului pe baza a două scenarii: în absența Strategiei și prin îndeplinirea recomandărilor;
4. Stabilirea măsurilor de prevenire, reducere, compensare și monitorizare a efectelor deșertificării asupra mediului conform celor două scenarii;
5. Informarea publicului asupra fenomenului de deșertificare prin organizarea de dezbateri și consultări publice privind *Strategia Națională Privind Prevenirea și Combaterea Deșertificării și Degradării Terenurilor*.

Obiectivele specifice pentru măsurile pe plan social sunt reprezentate de:

- OS1- Creșterea gradului de informare, conștientizare și implicare la nivelul populației în general și în particular creșterea gradului de informare la nivelul populației din zonele cu risc ridicat de ariditate, a fermierilor și a proprietarilor din zonele aflate în situații de risc precum și a autorităților locale din zonele de risc;
- OS2- Sprijin financiar direct acordat proprietarilor și comunităților pentru acțiuni menite să susțină intervențiile în domeniul combaterii deșertificării și contribuției la obiectivul de atingere a valorii de neutralitate din punctul de vedere al degradării terenurilor;
- OS3- Susținerea activităților de cercetare și inovare în scopul găsirii de soluții specifice condițiilor de mediu și sol la nivel național pentru prevenirea combaterii degradării solurilor și creșterea rezilienței diferitelor tipuri de sol.

2. Planul de măsuri/acțiuni prevăzute în strategie

Prevenirea și combaterea proceselor de degradare a terenurilor se bazează pe de o parte pe lucrări de îmbunătățiri funciare, iar pe de altă parte pe lucrări agropedoameliorative și tehnologii specifice de cultură. În situații specifice este indicată schimbarea modului de folosință a terenului, respectiv împădurirea sau înierbarea acestuia. Suprafețele agricole din România sunt cel mai mult afectate de: secetă frecventă (cca. 7 mil. ha), conținut redus de substanță organică (cca. 7,3 mil. ha), eroziune pluvială și alunecări de teren (cca. 6,4 mil. ha), exces temporar de apă (cca. 4 mil. ha), conținut redus de fosfor accesibil (cca. 4,4 mil. ha), aciditate (cca. 3,4 mil. ha), conținut redus de azot (cca. 3,3 mil. ha), compactare (cca. 2,8 mil. ha), etc.

Având în vedere factorii care contribuie la apariția proceselor de degradare a terenurilor și deșertificare, prin *Strategie*, s-au stabilit o serie de măsuri și acțiuni pentru combaterea acestor procese, după cum urmează:

Cod Măsură	Măsuri/Acțiuni	Rezultate așteptate	Indicatori de cuantificare a îndeplinirii măsurilor
Măsuri/acțiuni referitoare la ecosistemele agricole			
MS 1.	Practicarea asolamentului și rotației culturilor	Creșterea producțiilor agricole conservarea biodiversității reducerea presiunii bolilor, buruienilor și dăunătorilor și implicit reducerea costurilor cu combaterea	% din suprafața exploatației în care se respecta rotația și asolamentul
MS 2.	Executarea lucrărilor de afânare a solului pe verticală fără întoarcerea brazdei	Creșterea conținutului de materie organică din sol, sechestrarea carbonului, intensificarea activității biologice a solului, creșterea fertilității solului	Conținut de humus și materie organică, intensitatea activității biologice a solului
MS 3.	Reducerea fenomenului de tasare-compactare prin reducerea numărului de treceri și executarea lucrărilor doar la umiditatea optimă	Creșterea conținutului de materie organică din sol, sechestrarea carbonului, intensificarea activității biologice a solului, creșterea fertilității solului	Conținut de humus și materie organică, intensitatea activității biologice a solului
MS 4.	Terasarea terenurilor în pantă pentru reținerea apei pe versanți	Creșterea umidității solului, a altor proprietăți fizico-chimice ale acestuia	Umiditate sol
MS 5.	Înființarea culturilor anuale de acoperire (culturi verzi)	Reducerea degradării solului sub impactul condițiilor climatice, creșterea cantității de materie organică acumulată în sol	Suprafață angajată

MS 6.	Implementarea semănatului dublu	Reducerea volumului de apă ce se scurge pe suprafața terenului, iar terenul va fi mai puțin predispus la eroziune	ha teren cu semănat dublu
MS 7.	Extinderea sistemului de agricultură conservativă	Perturbarea minimă a solului	Suprafață angajată
MS 8.	Realizarea cadastrului agricol	3.000.000 ha	
Măsuri/acțiuni hidrologice			
MS 9.	Alegerea unei tehnologii optime de irigare	Reducerea pierderilor de apă; creșterea randamentului de utilizare a apei de irigat	% Reducerea consumului de apă
MS10.	Măsuri de atenuare a eroziunii hidrice	Reducerea pierderilor de sol prin eroziune de suprafață	Pierderi de sol (tone)
MS11.	Măsuri de atenuare pentru îmbunătățirea conectivității laterale și a capacității de retenție a apei în zona inundabilă	Prevenirea inundațiilor prin preluarea vârfului undelor de viitură în zona luncilor refăcute; Creșterea biodiversității; Îmbunătățirea microclimatului	Milioane metri cubi de apă
MS12.	Construcția unor acumulări de compensare	Creșterea volumului de apă ce poate fi utilizat pentru combaterea deșertificării	Volume de apă (milioane metri cubi)
MS13.	Crearea de noi zone umede	Îmbunătățire microclimat, biodiversitate, apărare împotriva inundațiilor	Milioane metri cubi apă stocată, temperatură, biodiversitate
MS14.	Crearea de zone tampon în lungul râurilor/canalelor	Reținerea particulelor de sol, microclimat, evitarea eutrofizării, producere de biomasă	Cantități de sol reținute (tone), metri cubi biomasă
MS15.	Reabilitarea sistemelor de irigare existente și introducerea unor noi sisteme de irigare/extragere a apei	1.200.000 ha	Evitarea calamității culturilor din cauza secetei (ha)
Măsuri/acțiuni referitoare la conservarea și îmbunătățirea calității solului			
MS16.	Evitarea formării crustei solului	Creșterea cantității de reziduuri vegetale pe suprafața solului care îmbunătățește agregarea și astfel reduce tendința de formare a crustei, lucrările minime ale solului și sistemul fără lucrări	Mărirea capacității de infiltrare a apei în sol
MS17.	Măsuri de management pentru reducerea pierderilor de carbon din sol	1.000.000 ha	Conținutul de carbon din sol
MS18.	Măsuri de management pentru ameliorarea terenurilor săratate	50.000 ha	Conținutul de săruri
MS19.	Măsuri de management pentru prevenirea degradării prin destructurare și crustificare	1.000.000 ha	Hidrostabilitatea structurală
MS20.	Măsuri pentru prevenirea degradării solului prin compactare	1.000.000 ha	Aerat

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

MS21.	Măsuri de management pentru prevenirea și combaterea poluării solului	10.000 ha	Grad de încărcare cu poluanți organici și anorganici
MS22.	Măsuri de management pentru prevenirea și combaterea pierderii de nutrienți în sol	3.000.000 ha	Indicatori agrochimici
MS23.	Amendarea solurilor acide și alcaline	1.500.000 ha	Conținut de săruri
MS24.	Monitoringul calitatii solurilor agricole	8.000.000 ha	Indicatori fizici și chimici de monitorizare
Măsuri/acțiuni referitoare la alte tipuri de eroziune/degradare			
MS25.	Aplicarea legii solului	1.000.000 ha	Certificat de calitate a solului
MS26.	Eroziune eoliană	Proiectarea și executarea amenajărilor antierozionale pentru 200.000 ha	
MS27.	Alunecările de teren	Proiectarea și executarea lucrărilor de combatere a alunecărilor de teren pe 50.000 ha	Lucrări de combatere a alunecărilor de teren
MS28.	Modificarea categoriei de folosință a terenurilor	Conduc la susținerea modificărilor climatice prin modificarea albedoului la nivel local și eliminarea în atmosferă a unor gaze cu efect de seră	Inventarierea modificărilor categoriei de folosință a terenurilor
MS29.	Reabilitarea terenurilor degradate antropice (exploatare miniere, depuneri de reziduuri, poluate cu hidrocarburi, metale grele, etc.) și împădurire	5.000 ha	
MS30.	Asumarea țintelor de neutralitate a degradării terenurilor (LDN)	Refacerea și readucerea terenurilor degradate la o stare naturală sau mai productivă (50.000 ha)	Realizarea a 5 obiective UNCCD
MS31.	Amenajarea pajiștilor	1.000.000 ha	
Măsuri/acțiuni referitoare la ecosistemele forestiere			
MS32.	Crearea și întreținerea perdelelor forestiere de protecție și a sistemelor agrosilvice	56.000 ha perdele forestiere de protecție și agrosilvice 62 proiecte (DR-19)	5000 ha/an
MS33.	Creșterea suprafețelor împădurite (împăduriri terenuri agricole/degradate)	56.000 ha	25.000 ha plantații până în 2023
	Împădurire terenuri degradate (erodate, ravenate/alunecătoare, nisipoase ș.a)	1500 ha	

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

MS34.	Plantarea și/sau conservarea vegetației ripariene	10.000 ha	1000 ha/an
MS35.	Promovarea culturilor energetice și utilizarea resurselor de biomasă forestieră reziduală	10.000 ha	1000 ha/an
MS36.	Reconstrucția ecologică a pădurilor afectate de uscarea și alți factori vătămători sau necorespunzătoare sub raport structural- funcțional	50.000 ha	5000 ha/an
MS37.	Amenajarea în sistem integral și integrat a bazinelor hidrografice torențiale și monitorizarea continuă a stării lucrărilor de corectare a torenților din fondul forestier național	100 bazine hidrografice torențiale	1000 km rețea hidrografică consolidată
MS38.	Optimizarea compoziției și a celorlalți parametri de structură ai pădurilor în raport cu funcțiile lor ecologice, economice și sociale; promovarea speciilor autohtone stabile și valoroase	20.000 ha	
MS39.	Adaptarea practicilor de regenerare a pădurilor la necesitățile impuse de schimbările climatice	100.000 ha	100 studii
MS40.	Protecția pădurilor prin combaterea adecvată a dăunătorilor și bolilor (metode biologice de combatere etc.) și a pășunatului în păduri	2.000.000 ha	Rapoarte anuale
MS41.	Monitorizarea stării de sănătate a pădurilor și a solurilor forestiere	6.900.000 ha	Rapoarte anuale
MS42.	Prevenirea și limitarea incendiilor	2.000.000 ha	Studii
MS43.	Îmbunătățirea sistemului de monitorizare și observare a acțiunii factorilor biotici și abiotici destabilizatori;	100 studii	
MS44.	Evaluarea și monitorizarea funcțiilor, serviciilor ecosistemice oferite de pădure	20 studii	Studii
MS45.	Întărirea capacității instituțiilor forestiere de supraveghere, control, asistență și coordonare regională	-	-

MS46.	Monitorizare a continuă a stării lucrărilor de corectare a torenților din fondul forestier național	1.000 bazine hidrografice torențiale	-
MS47.	Dezvoltarea și extinderea rețelei naționale de suprafețe experimentale de lungă durată, destinată cercetărilor interdisciplinare	200 suprafețe experimentale	-
MS48.	Adoptarea de soluții științifice specifice problemelor legate de dezvoltarea rurală, protecția mediului, coeziunea și mobilitatea socială	-	-

Măsuri/acțiuni pe plan social propuse prin *Strategie*

Acțiuni finanțate prin Acordul de Parteneriat (AP), Obiectivul de Politică 2 (OP 2) - spații verzi în intravilanul zonelor urbane/dezvoltarea infrastructurii verzi-albastre (Programul Operațional Regional) și OP5-Regenerare urbană

MS49. - Asigurarea cu apă din subteran a consumului local

MS50. - Conservarea și îmbunătățirea biodiversității urbane, inclusiv prin creșterea suprafețelor și calității spațiilor verzi din orașe și prin stoparea pierderii ecosistemelor urbane și refacerea acestora

Acțiuni cu implicații legislative, normative

MS51. - Acordarea de compensații/ despăgubiri proprietarilor de păduri pentru neîncasarea de venituri din cauza unor restricții impuse de funcțiile pădurilor (ex. păduri incluse în arii protejate, păduri care protejează obiective de interes public etc.).

- Întocmirea metodologiei de evaluare a efectelor funcțiilor de protecție ale pădurilor, pentru ca proprietarii de păduri să poată beneficia de contravaloarea efectelor respective.

MS52. - Elaborarea de norme tehnice pentru determinarea valorii economice totale a pădurilor și a altor terenuri cu vegetație forestieră și implementare a sistemului de evaluare economică a acestora, la nivel regional și național, în raport cu funcțiile lor ecologice, economice și sociale

Acțiuni care continuă finanțările prin Acordul de Parteneriat (AP), Obiectivul de Politică (OP) 2

MS53. - Stimularea activităților de demonstrare/aplicare a rezultatelor cercetării prin îmbunătățirea capacității serviciilor de consultanță publice

AP OP2- dezvoltarea infrastructurii de monitorizare, avertizare și alarmare a fenomenelor hidrometeorologice severe (inundații și secetă)

MS54. - Acțiuni de informare a populației privind metodele și tehnicile sustenabile pentru utilizarea solului și îmbunătățirea calității acestuia

Acțiuni de inovare finanțate prin AP OP 1- România inteligentă/România digitală- facilități pentru cercetare și inovare și în formarea/educarea tinerilor cercetători/inovatori și antreprenori, precum și în dezvoltarea proiectelor de cercetare la nivel regional și național. Sprijin pentru Institutele Naționale de Cercetare și Dezvoltare și Institutele de Cercetare ale Academiei Române

MS55. - Sisteme de monitorizare a calității solului. Certificarea calității. Baza de date a calității solului.

Acțiuni legislative

MS56. - Elaborarea și implementarea metodologiei de aplicare a Legii solului

Acțiuni de inovare

MS57. - Creșterea sumelor alocate pentru cercetare în domeniul combaterii deșertificării și adaptării la condițiile pedologice specifice

Acțiuni în cadrul Planului Național de Amenajare a Teritoriului

MS58. - Sprijin pentru acțiuni de terasare conf. OUG 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de relansare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență

Acțiuni finanțate prin Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)

MS59. - Cursuri de formare pentru fermieri în domeniul protejării/ îmbunătățirii calității solului; Introducerea în COR a standardului ocupational-expert evaluarea calității solului.

Acțiuni finanțate prin Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)

MS60. - Dezvoltarea de întreprinderi sociale de inserție cu obiect de activitate lucrări de amenajare/ „intervenții în domeniul creșterii calității solului”

Acțiuni specifice Ministerului cercetării, Inovării și Digitalizării (MCID)

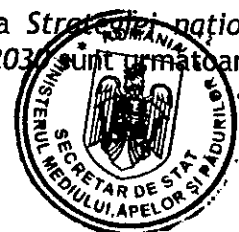
- MS61. - Elaborarea unui Plan Sectorial în cadrul Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării;
- Implementarea Planului Sectorial al Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării (MCID) prin organizații de cercetare acreditate;
 - Susținerea de parteneriate între organizații de cercetare acreditate, administratori de păduri publice, private și agenți economici, în jurul unei agende comune de cercetare/concentrare tematică în cadrul unui centru de excelență în silvicultură;
 - Crearea de Centre Regionale de Transfer Tehnologic în domeniul silvic pentru componenta de deșertificare, prin susținerea parteneriatelor între organizațiile de cercetare acreditate, administratori ai fondului forestier și mediul privat (organizațiile publice de cercetare și întreprinderi) pentru derularea de proiecte care să faciliteze transferul tehnologic și de cunoștințe;
 - Susținerea creării de centre de inovare și tehnologie în subdomeniul de specializare inteligentă „Tehnologii de specializare inteligentă pentru agroecologie și silvicultură”, potrivit SNCISI 2022-2027;
 - Conectarea la Portalul specializării inteligente, instrument de comunicare online, ce va fi creat pentru a oferi informații detaliate privind domeniile de specializare naționale și regionale, proiectele și rezultatele obținute (prin inter-operare cu Registrele naționale CDI).

În urma analizei relației *Strategiei naționale privind prevenirea și combaterea deșertificării și degradării terenurilor 2019-2030* cu alte planuri și programe se pot desprinde următoarele concluzii:

- *Strategia* poate genera efecte cumulate cel puțin cu următoarele planuri/programe: Programul Național de Reabilitare a Infrastructurii Principale de Irigații din România, Planul Național Strategic (PNS), *Strategia Națională pentru Păduri*, Programul Național de Împădurire, Planul Național de Management al Riscurilor de Dezastre, Planul Național de Redresare și Reziliență al României, Programul Operațional Regional (POR).
- Implementarea *Strategiei* contribuie la atingerea obiectivelor următoarelor PP: *Strategia Națională pentru reducerea efectelor secetei pe termen scurt, mediu și lung*, *Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă 2030 (SNDDR)*, Planul Național de Acțiune pentru implementarea *Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030*.

3. Obiectivele de protecție a mediului

Obiectivele de protecție a mediului considerate relevante pentru evaluarea *Strategiei naționale privind prevenirea și combaterea deșertificării și degradării terenurilor 2019-2030* sunt următoarele:

Aspecte de mediu	Obiective relevante de mediu
Biodiversitate	ORM 1. Conservarea și protecția biodiversității, inclusiv menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor.
Populația și sănătatea umană	ORM 2. Îmbunătățirea condițiilor de viață și a stării de sănătate a populației prin îmbunătățirea calității mediului.
	ORM 3. Dobândirea cunoștințelor și competențelor necesare pentru promovarea dezvoltării durabile (educația pentru dezvoltare durabilă și stilul de viață durabil).
Sol	ORM 4. Îmbunătățirea calității solului și menținerea capacității productive, precum și diminuarea impactului negativ asupra acestuia.
Apă	ORM 5. Îmbunătățirea și menținerea stării ecologice și chimice/potențialului ecologic ale corpurilor de apă de suprafață și subterane, precum și utilizarea rațională a resurselor de apă și stoparea poluării.
Aer	ORM 6. Îmbunătățirea calității aerului și reducerea emisiilor de poluanți atmosferici inclusiv a mirosurilor.
Factori climatici	ORM 7. Reducerea emisiilor GES.
	ORM 8. Adaptarea la efectele schimbărilor climatice.
Valori materiale	ORM 9. Promovarea utilizării și gestionării durabile a valorilor materiale.
Patrimoniul cultural	ORM 10. Protecția și promovarea patrimoniului cultural, inclusiv păstrarea tradițiilor și obiceiurilor locale.
Peisaj	ORM 11. Protecția, îmbunătățirea și promovarea peisajelor naturale.
Managementul riscurilor	ORM 12. Prevenirea și reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale, precum și minimizarea efectelor acestora.

4. Principalele probleme de mediu din zona de implementare a Strategiei:

Aspect de mediu	Cod	Principalele probleme de mediu identificate, relevante pentru Strategie
Biodiversitate	P1.	Existența unor specii și habitate de interes comunitar care au starea de conservare nefavorabilă.
	P2.	Agricultura exercită de departe cea mai mare presiune asupra habitatelor, în timp ce în cazul speciilor, principalele presiuni au fost dezvoltarea, construcția și utilizarea infrastructurii, precum și extracția și cultivarea de resurse vii.
	P3.	Deșertificarea reprezintă o presiune asupra biodiversității. Între fenomenul de deșertificare și declinul biodiversității este o strânsă legătură, deoarece prin declinul biodiversității se reduce diversitatea plantelor și a organismelor din sol, care accentuează fenomenul de deșertificare.
	P4.	Fenomenul de secetă reprezintă o presiune pentru ecosistemele forestiere. Este una din cauzele majore care au determinat apariția și evoluția fenomenului de uscare prematură a arborilor.

Populația și sănătatea umană	P5.	Tendința numărului de români ce activează în domeniul agriculturii a fost descendentă în perioada 2010-2021.
	P6.	Deșertificarea este cea mai amenințătoare schimbare asupra ecosistemelor care afectează nivelul de trai al oamenilor, în mod special cei vulnerabili. Reducerea persistentă a serviciilor ecosistemice ca urmare a deșertificării este în strânsă legătură degradarea terenurilor, conducând la afectarea bunăstării populației.
	P7.	În timpul secetei, există un risc crescut de incendii și furtuni de praf. Particulele în suspensie din aer în urma acestor evenimente pot produce iritarea căilor respiratorii și a plămânilor. Expunerea la particulele fine din aerul ambient determină creșterea incidenței afecțiunilor respiratorii acute (pneumonii, bronșite, etc.), agravează o serie de afecțiuni, cum ar fi bronhopneumopatia cronică obstructivă (astm bronșic, bronșita cronică, emfizem pulmonar) și a celor cardiovasculare, etc.
	P8.	Deși populația are cunoștințe în ceea ce privește evoluția fenomenului de deșertificare în România, există totuși lipsa informării cu privire la modul în care ar putea face față deșertificării și degradării terenurilor.
Sol	P9.	Calitatea solului este afectată de diferite procese, predominante fiind procesele naturale și/sau antropice, gradul de afectare este moderat.
	P10.	La nivelul României este predominant un conținut de carbon organic din sol redus și foarte scăzut, conducând astfel la o fertilitate scăzută.
	P11.	Suprafețele de teren afectate de principalele tipuri de presiuni (secetă, umiditate excesivă, eroziunea, compactarea etc.) s-au dublat în ultimii 25 de ani.
	P12.	Aproximativ 20% din suprafața agricolă a României este afectată de secetă.
Apă	P13.	Degradarea antropică a terenurilor a luat amploare în ultimele decenii, ca urmare a intensificării anumitor activități cum ar fi: exploatarea resurselor naturale, construcțiile, deversarea sau depozitarea deșeurilor, a poluării etc. Procesele de degradare antropică au un trend ascendent, iar aria de manifestare a degradării antropice este mai extinsă.
	P14.	Previziunile pentru deșertificare în scenariul 4,3°C RCP(8,5) pentru perioada 2071-2100 preconizează a înregistra creșteri semnificative în anumite regiuni ale țării. Pentru scenariul 2,4°C (RCP 4,5), previziunile sunt mai blânde.
	P15.	Existența unor corpuri de apă ce au potențialul ecologic/starea prost/proastă și unele ce nu ating starea chimică bună.
Aer	P16.	Cererea și nivelul de prelevare de apă de suprafață pentru industrie, agricultură și populație se află pe un trend ascendent.
	P17.	Resursa naturală de apă pentru anul 2020 provenită din râurile interioare este cu 25,6 % sub volumul mediu multianual calculat pentru o perioadă de 69 de ani (1950-2019).
	P18.	La nivelul României sunt zone în care stresul hidric este foarte ridicat și ridicat.
	P19.	Se înregistrează depășiri ale valorii limită pe o perioadă consecutivă de timp pentru NO ₂ , O ₃ și pentru PM10.

Factori climatici	P20.	Au fost înregistrate creșteri ale emisiilor GES în perioada 1989-2019 pentru următoarele sectoare: transporturi (70%), LULUCF (19,88%) și deșeuri (14,53%).
	P21.	Se înregistrează o creștere a temperaturii medii anuale și o scădere a cantităților de precipitații medii anuale.
Valori materiale	P22.	Suprafața amenajată pentru irigații este în scădere din anul 1997 până în 2011.
	P23.	România este una dintre țările UE care vor fi afectate semnificativ din punct de vedere economic, ca urmare a fenomenului de secetă. Sunt preconizate pierderi de până la 1,5% din PIB.
Patrimoniul cultural	P24.	Schimbările climatice amenință în mod direct și indirect elementele patrimoniului cultural. Cele mai evidente amenințări provin din fenomenele climatice extreme - precipitații severe, perioade lungi de timp cu valuri de căldură, secete, vânturi puternice și creșterea nivelului mării.
	P25.	Deșertificarea este inclusă în lista UNESCO de amenințări asupra elementelor de patrimoniu cultural.
Peisaj	P26.	Principalul impact asupra peisajului este legat de efectul modificărilor cantităților de precipitații, care poate conduce la secetă și apoi la eroziunea solului.
Managementul riscurilor	P27.	La sfârșitul lunilor iulie și august se semnalează deficite de umiditate în sol în majoritatea regiunilor țării.
	P28.	În perioade cu intensitate mare a secetei pedologice la nivelul vegetației forestiere, pe lângă uscarea arbușilor, se poate înregistra un număr ridicat de incendii forestiere.

II. Avizul se emite cu următoarele măsuri stabilite pentru a preveni, reduce și compensa orice posibile efecte adverse asupra mediului ale *Strategiei naționale privind prevenirea și combaterea deșertificării și degradării terenurilor 2019-2030*

Implementarea măsurilor de evitare și reducere a impactului va conduce la un nivel nesemnificativ al efectelor reziduale. Evaluarea semnificației efectelor reziduale se realizează prin implementarea programului de monitorizare.

Măsuri propuse pentru a preveni, reduce și compensa posibilele efecte adverse asupra mediului:

Cod	Măsură	Adresabilitatea
M1.	Înainte de începerea lucrărilor prevăzute în Strategie, în apropierea și/sau în interiorul siturilor Natura 2000 este necesară realizarea studiilor în teren, pentru semnalarea prezenței speciilor (urme, cuiburi, vizuini, indivizi etc.) și habitatelor de interes comunitar, precum și a habitatelor favorabile ale speciilor de interes conservativ pentru stabilirea unui set de măsuri în vederea evitării oricărei forme de impact (pierderea habitatelor, alterarea habitatelor, fragmentarea habitatelor, perturbarea activității speciilor, reducerea efectivelor populaționale). Metodologiile folosite pentru identificarea habitatelor /speciilor de plante și animale de teren trebuie să fie în conformitate cu ghidurile de specialitate pentru fiecare componentă de biodiversitate	MS9, MS15, MS27, MS28, MS33, MS34, MS36, MS37, M40, M49.

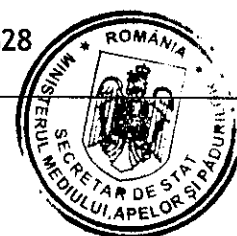

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

	(habitate, plante, nevertebrate, amfibieni, reptile, pești, păsări, mamifere).	
M2.	Atât în interiorul siturilor Natura 2000 cât și în exteriorul limitelor acestora, se va restricționa împădurirea ecosistemelor cu valoare conservativă ridicată (zone umede, rariștile sau tufărișuri naturale, ecosisteme edificate de plante rare). Nu se vor împăduri suprafețele ocupate de habitatele de sărătură (1530*, 1310, 1410), habitatele de pajiște de interes comunitar (ex: 62C0*), tufărișuri (ex: 40A0*40C0*), habitate de dune (ex: 2190, 2340*) sau suprafețe ocupate de alte habitate de interes comunitar care au specii ierboase și/sau arbustive edificatoare/caracteristice. Se va ține cont de măsurile prevăzute în Planurile de management ale siturilor Natura 2000 ce vizează împăduririle în interiorul siturilor.	M26, MS33, MS34
M3.	În cazul în care va fi necesară captarea corpurilor de apă subterană freatică din Siturile Natura 2000, se vor realiza studii amănunțite cu privire la posibilitatea de afectare a habitatelor dependente de apa freatică. Aceeași situație este și în cazul în care sunt necesare captări ale râurilor și afluenților acestora care au legătură cu siturile Natura 2000 și care au fost desemnate în special pentru protecția speciilor acvatice (pești, nevertebrate) și semi acvatice (<i>Lutra lutra</i> , <i>Emys orbicularis</i>), precum și pentru protecția unor habitate ripariene și acvatice. Nu se va extrage apă pentru irigații din corpurile de apă naturale stătătoare (lacuri, bălți) din interiorul siturilor Natura 2000.	MS9, MS15, MS49
M4.	Măsurile prevăzute pentru întreținerea solului în vederea exploatării pentru practicile agricole trebuie aplicate astfel încât să nu conducă la afectarea stării chimice și ecologice / potențialului ecologic al corpurilor de apă de suprafață și/sau a stării calitative și cantitate a corpurilor de apă subterană. Orice substanțe folosite pentru combaterea dăunătorilor și/sau creșterea productivității trebuie să fie în concordanță cu normele în vigoare.	MS1, MS2, MS4, MS5, MS6, MS7, MS16, MS17, MS19, MS20, MS22, MS23
M5.	Toate propunerile <i>Strategiei</i> care pot implica lucrări în zone sensibile care cuprind habitate ale unor specii de interes comunitar își vor adapta calendarul de realizare a lucrărilor propuse în funcție de perioadele sensibile ale speciilor (reproducere, hibernare) astfel încât să reducă la minim riscul de apariție a unor victime în perioada de implementare.	MS4, MS10, MS11, MS12, MS13, MS27
M6.	În timpul implementării măsurilor prevăzute în <i>Strategie</i> se va asigura lipsa posibilelor capcane pentru faună (ex: gropi neastupate, resturi de materiale în care se pot prinde mai multe specii de animale etc).	MS11, MS12, MS13
M7.	Deșeurile rezultate nu se vor depozita în interiorul siturilor Natura 2000 sau în apropierea acestora. De asemenea niciun fel de deșeu nu va fi depozitat în apropierea corpurilor de apă de suprafață sau în alte zone sensibile (ex: habitate care se află în apropierea siturilor Natura 2000 și sunt favorabile	MS1, MS2, MS3, MS4, MS5, MS6, MS7, MS9, MS10, MS11, MS12, MS13, MS14, MS15

	pentru specii prioritare și/sau cu o stare de conservare nefavorabilă la nivelul sitului).	MS16,MS17, MS18,MS19, MS20,MS22, MS23,MS26, MS27,MS28, MS29,MS31, MS32,MS33, MS34, M35, MS36,MS37, MS49
M8.	Se recomandă evitarea realizării oricăror lucrări prevăzute în Strategie în Siturile Natura 2000 care fac obiectul conservării habitatelor și/sau specii prioritare, cu excepția terenurilor arabile din interiorul siturilor Natura 2000. Nu se vor utiliza substanțe chimice care pot contamina solul, corpurile de apă de suprafață sau subterane.	MS9, MS12, M15, MS18, MS28, MS33, MS36, MS37, MS49
M9.	În cazul măsurilor care vizează reconectarea brațelor moarte, se va avea în vedere posibila existență a habitatelor din zona acestora, în interiorul siturilor Natura 2000. Dacă se va constata prezența unor habitate de interes comunitar în zona brațelor moarte nu se va realiza reconectarea acestora.	MS11, MS13
M10.	Având în vedere că „fenomene de uscare au fost identificate în principal la păduri de stejari xerofili și mezoxerofili formate pe soluri nisipoase, carbonatice sau argiloase din alte zone”, se va avea în vedere ca în cazul lucrărilor pentru reconstrucția ecologică a pădurilor afectate de uscare, să nu fie eliminat lemnul mort din interiorul siturilor Natura 2000, acesta fiind folosit de specii xilofage de coleoptere de interes comunitar (ex: Lucanus cervus, Morimus asper funereus). Aceași situație este și în cazul practicilor de regenerare a pădurii, pe lângă lemnul mort, trebuie să se țină cont de prezența arborilor bătrâni cu scorburi - importanți pentru mai multe specii de lilieci și păsări). De asemenea, metodele biologice pentru protecția pădurilor, pentru combaterea adecvată a dăunătorilor și bolilor să fie aplicate doar cu consultarea specialiștilor în domeniu. Pentru combaterea unor insecte dăunătoare arborilor nu vor fi folosite substanțe chimice ce pot afecta alte specii care preferă habitatele de pădure (mai ales specii insectivore precum: lilieci, păsări etc.)	MS36, MS39
M11.	Nu se vor realiza niciun fel de lucrări care pot întrerupe conectivitatea longitudinală sau laterală a râurilor care străbat siturile Natura 2000.	MS10, MS18, MS37,
M12.	Lucrările propuse se vor realiza astfel încât să nu fie favorizată dispersia unor specii invazive pe cale hidrocoră (lucrări pe malul apelor), în interiorul/apropierea siturilor Natura 2000.	MS10, MS13, MS14,
M13.	Amenajarea bazinelor hidrografice torențiale se vor realiza în condițiile în care nu există posibilitatea afectării semnificative a unor habitate de interes comunitar de stâncărie (8120, 8160, 8210, 8220, 8230, 8310), precum și a habitatului de tufăriș 40A0*.	MS10, MS36
M14.	La alegerea speciilor pentru împăduriri și reîmpăduriri, se va restricționa utilizarea speciilor cu caracter invaziv.	MS14, MS26, MS27, MS33, MS34
M15.	Evitarea intensificării procesului de urbanizare, respectiv de ocupare definitivă a solului (în mod special solul cu fertilitate mare și moderată).	MS28

M16.	Utilizarea fertilizanților se va face într-o cantitate cât mai redusă și chiar deloc (dacă este posibil).	Toate măsurile
M17.	Se va ține cont de nivelul de exploatare a corpurilor de apă de suprafață și subterane și de cantitatea de apă disponibilă.	MS9, MS15, MS19, MS49
M18.	Pentru implementarea măsurilor pentru combaterea alunecărilor de teren, captarea izvoarelor să reprezinte ultima alternativă însoțită de o justificare aferentă.	MS27
M19.	Alegerea alternativelor de implementare a măsurii ce presupun cele mai puține activități fizice asupra solului (ex. excavări).	MS28
M20.	Implementarea măsurilor se va realiza fără o perturbare a peisajului.	MS4, MS10, MS12, MS28
M21.	Măsurile vor fi integrate cât mai mult posibil în peisajul din zona proiectelor.	MS4, MS10, MS12, MS28

Având în vedere faptul că la acest moment nu se cunosc locațiile unde vor fi implementate măsurile propuse prin Strategie, se poate afirma că măsurile pot fi implementate în orice locație, în mod special în cele vulnerabile la fenomenul de deșertificare și degradarea terenurilor.

Pentru fiecare dintre proiectele care vizează investiții în activități cu impact potențial asupra mediului (în înțelesul dat de Legea nr. 292/2018 cu modificările ulterioare) se vor parcurge procedurile de evaluare a impactului asupra mediului. Numai aceste evaluări vor fi în măsură să identifice, la o scară spațio-temporală adecvată și pentru proiecte concrete, caracteristicile de mediu ce pot fi afectate semnificativ.

III. Monitorizarea

Programul de monitorizare a efectelor implementării *Strategiei naționale privind prevenirea și combaterea deșertificării și degradării terenurilor 2019-2030* are în vedere identificarea, respectiv preîntâmpinarea potențialelor efecte negative asupra componentelor de mediu și permite propunerea unor acțiuni suplimentare de reducere a impactului asupra mediului sau de remediere a zonelor posibil afectate.

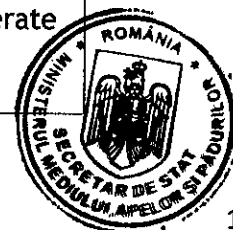
Acest program de monitorizare se bazează pe obiectivele de mediu relevante, care reprezintă aspectele de mediu ce pot fi influențate în mod negativ semnificativ și nesemnificativ de implementarea *Strategiei naționale privind prevenirea și combaterea deșertificării și degradării terenurilor*. Astfel, impactul asupra mediului generat de implementarea strategiei va fi monitorizat pe baza măsurii în care ar putea fi influențate aceste obiective.

Programul de monitorizare:

Aspect de mediu	Cod	Indicator	Criterii de evaluare/ ținte	Frecvență/ Responsabil
Biodiversitate	MON 1.	Numărul siturilor Natura 2000 în care se reduce intensitatea presiunilor asociate deșertificării (inclusiv eliminarea acestor presiuni).	Numărul siturilor trebuie să crească (ideal 100% în 2030)	Anual/ Titular
	MON 2.	Suprafața habitatelor forestiere Natura 2000	Creștere față de 2018	
	MON 3.	Starea de conservare a habitatelor și speciilor Natura 2000.	Crește numărul habitatelor și speciilor cu stare favorabilă (ideal stare „Favorabilă” pentru toate habitatele și speciile până în 2050)	

Aspect de mediu	Cod	Indicator	Criterii de evaluare/ ținte	Frecvență/ Responsabil
	MON 4.	Gradul de eficiență al măsurilor de prevenire și combatere a speciilor de plante invazive.	Zero specii de plante invazive noi instalate în zonele de plantare a vegetației. 100% eficiență a măsurilor de control al răspândirii speciilor de plante invazive.	
	MON 5.	Număr de victime accidentale apărute în perioada de implementare a măsurilor <i>Strategiei</i>	Zero victime accidentale apărute în perioada de implementare a măsurilor <i>Strategiei</i>	
	MON 6.	Valorile și concentrațiile parametrilor hidromorfologici și fizico - chimici ai apei.	Menținerea valorilor / concentrațiilor parametrilor hidromorfologici / fizico - chimici la niveluri similare celor naturale (fără fluctuații majore față de cele naturale).	
Biodiversitate	MON 7.	Nivelul de zgomot de la receptorii sensibili (ex: zone cu habitat de cuibărire). Concentrațiile poluanților din aer în perioada de implementare.	Menținerea unui nivel de zgomot <50 dB. Menținerea concentrațiilor de poluanți la un nivel similar celui natural.	Anual/ Titular
	MON 8.	Starea habitatelor și speciilor de plante dependente de corpurile de apă subterane și/sau de suprafață.	Habitat de interes comunitar dependente de apă subterană și suprafață cu structură și funcții la un nivel "Favorabil".	
	MON 9.	Lungimea / Suprafața zonei ripariene.	Conectarea laterală cu 0 consecințe asupra asociațiilor vegetale caracteristice habitatelor de interes comunitar. Fără scăderi semnificative în lungimea / suprafața zonei ripariene de la nivelul unui râu	
	MON 10.	Număr de situații de apariție a unui potențial impact semnificativ ca urmare a implementării propunerilor <i>Strategiei</i>	Zero impacturi semnificative generate de propunerile <i>Strategiei</i>	

Aspect de mediu	Cod	Indicator	Criterii de evaluare/ ținte	Frecvență/ Responsabil
	MON 11.	Număr de relocări în interiorul habitatelor de interes comunitar sau în interiorul habitatelor favorabile ale speciilor de interes comunitar.	Zero relocări în interiorul habitatelor de interes comunitar sau în interiorul habitatelor speciilor de interes comunitar.	
Sol	MON 12.	Gradul de ocupare definitivă a solului.	→ 0	Anual/ Titular
	MON 13.	Gradul de utilizare a fertilizanților.	→ 0 %	
Apă	MON 14.	Gradul de exploatare a corpurilor de apă de suprafață și subterană.	0%	Anual/ Titular
	MON 15.	Numărul captărilor de izvoare.	→ 0	
Factori climatici	MON 16.	Ponderea măsurilor ce presupun activități fizice ale solului.	→ 0 %	Anual/ Titular
Peisaj	MON 17.	Ponderea măsurilor ce au realizat o perturbare a peisajului.	→ 0 %	Anual/ Titular
	MON 18.	Ponderea măsurilor ce au fost integrate în peisajul zonal.	→ 100 %	

Indicatorii vor fi calculați pe baza rezultatelor monitorizării individuale la nivelul fiecărui proiect în parte. Informațiile și datele necesare vor fi furnizate de titularii proiectelor, conform informațiilor solicitate prin ghidul solicitantului.

Titularul strategiei este obligat să depună anual, până la sfârșitul primului trimestru al anului ulterior realizării monitorizării (art. 27, alin. (3) din HG nr. 1076/2004), rezultatele programului de monitorizare a efectelor asupra mediului la autoritatea emitentă a avizului.

Emiterea avizului de mediu s-a făcut avându-se în vedere:

1. Modul în care considerațiile de mediu au fost integrate în plan

În cadrul procedurii de evaluare de mediu au fost identificate aspectele de mediu ce ar putea fi afectate semnificativ de implementarea *Strategiei*, respectiv biodiversitatea, populația și sănătatea umană, solul, apa, aerul, factorii climatici, valorile materiale, patrimoniul cultural, peisajul managementul riscurilor și au fost stabilite obiectivele de protecție a mediului considerate relevante pentru evaluarea *Strategiei naționale privind prevenirea și combaterea deșertificării și degradării terenurilor 2019-2030*.

S-au analizat problemele semnificative de mediu, inclusiv starea actuală a mediului și evoluția acestuia în absența implementării strategiei.

Măsurile/acțiunile propuse prin strategie au fost evaluate în raport cu obiectivele relevante de mediu. Astfel au fost identificate 15 potențiale efecte negative semnificative, 18 potențiale efecte negative nesemnificative, 235 pozitiv nesemnificative și 30 pozitiv semnificative.

A fost stabilit un set de măsuri pentru evitarea impactului potențial negativ asupra mediului ca urmare a implementării *Strategiei*. Implementarea acestor măsuri va conduce la un nivel nesemnificativ al efectelor reziduale. Evaluarea semnificației efectelor reziduale se realizează prin implementarea programului de monitorizare.

2. Alternativa la strategie și motivarea alternativei finale

Strategia urmărește să răspundă noilor provocări de mediu previzionate și să actualizeze vechea strategie în concordanță cu politicile și strategiile naționale și europene actuale în domeniul combaterii deșertificării și degradării terenurilor.

A fost realizată o analiză privind contextul neimplementării strategiei (Alternativa „0”). Analiza s-a desfășurat pe baza caracteristicilor esențiale ale tendințelor evoluției stării mediului în contextul neimplementării strategiei, ce a rezultat într-o serie de avantaje sau dezavantaje, pentru fiecare aspect de mediu identificat ca fiind relevant în cadrul Raportului de mediu.

Avantaje/Dezavantaje a implementării *Strategiei* față de Alternativa „0” în funcție de aspectul de mediu:

Aspecte de mediu	Avantaje/Dezavantaje față de Alternativa „0”
Biodiversitate	<p>Avantaj Deșertificarea poate duce la uscarea arborilor și la declinul diversității plantelor și a organismelor din sol. Având în vedere faptul că aceste efecte pot avea efect secundar de accentuare a fenomenului de deșertificare, prin implementarea strategiei se rezolvă o parte din problemele identificate asupra biodiversității, odată cu adoptarea de măsuri ce au fost evaluate ca având efecte pozitive semnificative și nesemnificative asupra acestui aspect de mediu.</p> <p>Dezavantaj În urma evaluării măsurilor/acțiunilor propuse prin strategie, au fost identificate potențiale efecte negative semnificative sau nesemnificative asupra biodiversității. Aceste efecte au fost identificate și datorită utilizării unei abordări precaute, deoarece la acest moment nu se cunosc locațiile unde vor fi implementate măsurile. Cu toate acestea, aplicarea măsurilor de prevenire, evitare și reducere propuse, conduc la un efect rezidual nesemnificativ.</p>
Populația și sănătatea umană	<p>Avantaj Populația și sănătatea umană este afectată în mod direct și indirect de efectele deșertificării. Având în vedere că se preconizează că fenomenul de deșertificare și degradare a terenurilor se va intensifica, populația și sănătatea umană ar putea continua să fie afectată. Prin implementarea strategiei se generează un mare avantaj, deoarece se va îmbunătăți nivelul de trai al populației, precum și limitarea efectelor negative (agravarea bolilor și infecțiilor respiratorii provocate de incendii și furtuni de praf) asupra sănătății umane.</p>
Apă	<p>Avantaj În prezent se înregistrează o cerere și un nivel ridicat de prelevare de apă de suprafață pentru agricultură, tendința fiind ascendentă. Prin măsurile strategiei se propune și adoptarea celor mai bune practici pentru o mai bună gestionare a deficitului de apă.</p> <p>Dezavantaj În urma evaluării măsurilor/acțiunilor propuse prin Strategie a fost identificat un efect negativ semnificativ asupra aspectului de mediu apă. Acesta a fost atribuit deoarece poate fi exercitată o presiune asupra corpurilor de apă de suprafață și subterane dacă nu se ține cont de nivelul de disponibilitate. Aplicarea măsurilor propuse în Raportul de mediu conduc la un efect rezidual nesemnificativ.</p>
Sol	<p>Avantaj Solul este un alt factor de mediu important ce este afectat în mod direct de efectele deșertificării și degradării terenurilor. Prin implementarea Strategiei se rezolvă o parte din probleme de mediu identificate, generând astfel doar efecte pozitive.</p>

Aspecte de mediu	Avantaje/Dezavantaje față de Alternativa „0”
Aer	<i>Avantaj</i> Prin implementarea strategiei sunt generate doar efecte pozitive asupra aspectului de mediu aer, însă nu sunt în măsură rezolve probleme de mediu existente. Măsurile propuse au o adresabilitate scăzută asupra aerului, fiind generate doar efecte pozitive indirecte.
Factori climatici	<i>Avantaj</i> Având în vedere proiecțiile climatice de creștere a temperaturilor medii anuale și de diminuare a cantităților de precipitații, efectele schimbărilor climatice pot fi evitate prin implementarea anumitor măsuri propuse de strategie. <i>Dezavantaj</i> În urma evaluării măsurilor/acțiunilor pentru una dintre acestea a fost identificat un potențial efect negativ semnificativ, ca urmare a schimbării utilizării terenurilor. Deși singura varianta ce ar putea limita acest lucru este neimplementarea măsurii, a fost propusă o măsură pentru limitarea efectului negativ.
Valori materiale	<i>Avantaj</i> Prin implementarea strategiei sunt generate doar efecte pozitive asupra aspectului de mediu valori materiale, contribuind la rezolvarea unor probleme identificate.
Patrimoniu cultural	Nu este cazul.
Peisaj	<i>Avantaj</i> Implementarea măsurilor strategiei presupune efecte pozitive nesemnificative și semnificative asupra peisajului, contribuind în același timp și la îmbunătățirea peisajului din zonele degradate.
Managementul riscurilor	<i>Avantaj</i> Prin implementarea măsurilor/acțiunilor <i>Strategiei</i> sunt generate doar efecte pozitive, datorită reducerii riscului de apariție și intensificării fenomenului de secetă și degradare a terenurilor, problemă ce în prezent persistă.

În urma analizei comparative dintre Alternativa „0” și implementarea *Strategiei*, ținând cont de rezultatele evaluării, dar și de tendința și perspectivele stării actuale a mediului, se poate concluziona că deși în urma evaluării măsurilor au fost identificate potențiale efecte negative semnificative, alegerea opțiunii de implementare a *Strategiei* reprezintă cea mai bună alternativă. Această rezolvă o parte din problemele de mediu identificate, iar prin măsurile de prevenire, evitare și reducere a impactului se generează un efect rezidual nesemnificativ.

3. Informarea și consultarea autorităților și publicului

Procedura de evaluare de mediu s-a desfășurat conform H.G. nr. 1076/2004 iar considerațiile de mediu au fost integrate în *Strategie*.

S-au realizat toate demersurile prevăzute de H.G. nr 1076/2004 pentru consultarea autorităților și informarea și participarea publicului.

Strategia a suferit modificări în cadrul grupului de lucru al autorităților interesate de efectele implementării ei și a fost evaluată din punct de vedere al impactului asupra mediului în cadrul raportului de mediu și studiului de evaluare adecvată.

În perioada martie - mai 2023 au avut loc 2 reuniuni ale grupului de lucru care au contribuit la definitivarea proiectului de strategie și elaborarea raportului de mediu și studiului de evaluare adecvată, înainte de supunerea acestor documente dezbaterii publice.

Autoritățile participante în cadrul grupului de lucru au fost reprezentate de: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Ministerul Economiei, Ministerul Energiei, Ministerul Afacerilor Interne - Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Ministerul Transporturilor

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

Infrastructurii, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, Ministerul Educației, Ministerul Antreprenoriatului și Turismului, Ministerul Culturii, Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate, Administrația Națională „Apele Române”, Academia Română.

Pe toată perioada de desfășurare a procedurii de evaluare de mediu, publicul a fost informat în conformitate cu obligațiile prevăzute de H.G. nr 1076/2004, prin anunțuri în mass-media date de titular și prin afișarea pe pagina de internet a Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor a documentelor specifice procedurii de evaluare de mediu.

Dezbaterea publică a fost organizată în data de 26.06.2023, ora 15:00, în forma hibrid, cu participare fizică la sediul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, bd. Libertății nr.12, sector 5, București și online. La ședința de dezbatere publică nu s-au prezentat reprezentanți din partea publicului, ședința de dezbatere publică fiind declarată închisă după 60 de minute de la ora programată.

În perioada de consultare publică a documentelor, până la data ședinței de dezbatere publică, titularul a primit observații de la autoritățile participante în grupul de lucru, care au vizat în principal corelări de termeni cu legislația în vigoare, corectări ale referințelor, completări ale informațiilor furnizate de strategie privind situația actuală și sursele de finanțare pentru acțiunile propuse. Documentele au fost modificate, prin preluarea acestor observații.

În urma organizării ședinței de dezbatere publică, documentele nu au fost modificate, neexistând niciun fel de observație din partea publicului.

Titularul va supune adoptării *Strategia Națională privind Prevenirea și Combaterea Deșertificării și Degradării Terenurilor 2019-2030* în forma avizată prin prezentul aviz și orice modificare a acesteia se va notifica în prealabil autorității publice centrale pentru protecția mediului.

Prezentul aviz de mediu este valabil de la data emiterii, pe toată perioada de valabilitate a „*Strategiei Naționale privind Prevenirea și Combaterea Deșertificării și Degradării Terenurilor 2019-2030*”, dacă nu intervin modificări ale acesteia.

Nerespectarea condițiilor prezentului aviz se sancționează conform prevederilor legale în vigoare.

Răspunderea pentru corectitudinea informațiilor puse la dispoziția autorităților competente pentru protecția mediului și a publicului revine titularului planului, iar răspunderea pentru corectitudinea raportului de mediu precum și a studiului de evaluare adecvată revine autorilor acestora, conform OUG nr.195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu completările și modificările ulterioare.

Prezentul aviz de mediu poate face obiectul unei acțiuni în justiție în baza Legii Contenciosului Administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Avizul de mediu conține 21 de pagini și a fost emis în 3 exemplare.

Direcția Generală Evaluare Impact, Controlul Poluării și Schimbări Climatice

DIRECTOR GENERAL

Dorina MOGĂNU

29.06.2023

